

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3656
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/9/2021

Βασίλειος (Λάκης) Νικολάου Βασιλειάδης
Βουλευτής Πέλλης
Νέα Δημοκρατία

10 Αυγούστου 2021

Προς: Το Τμήμα Αναφορών της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: την Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων,

Καταθέτω ως αναφορά προς την αρμόδια Υπουργό το συνημμένο έγγραφο του Συλλόγου Συντηρητών Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σχετικά με θέσεις του Συλλόγου αναφορικά με την απαίτηση αποφοίτων Προγραμμάτων Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών για κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων Συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, μη συναφών με το αντικείμενο σπουδών τους, και παρακαλώ για τη δική σας απάντηση σύμφωνα με το Α.125 του Κανονισμού της Βουλής.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Βασίλειος Βασιλειάδης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σύλλογος Συντηρητών
Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης
Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

ΤΘ 4085, 10210 Αθήνα

Αθήνα, 20/07/2021

Αρ. Πρωτ.: 440

Πληροφορίες:

(κατεπείγον)

Ζωή Σακκή
Ευαγγελία Κυριαζη

e-mail: s_saette@yahoo.gr

Προς: Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων
Μέλη της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας
(βλ. Πίνακα Αποδεκτών)

ΘΕΜΑ: Θέσεις του ΣΣΑΕΤΤΕ σχετικά με την απαίτηση αποφοίτων Προγραμμάτων Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών για κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων Συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, μη συναφών με το αντικείμενο σπουδών τους.

Ο Σύλλογος Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΣΑΕΤΤΕ) αποτελεί επιστημονικό και επαγγελματικό φορέα εκπροσώπησης των Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης αποφοίτων σχολών Συντήρησης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ημεδαπής και ισότιμων και αντίστοιχων σχολών της αλλοδαπής. Βάσει των καταστατικών του υποχρεώσεων, ο ΣΣΑΕΤΤΕ προσπαίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα του κλάδου, μέσω της διαφύλαξης της εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας και **αποτρέποντας επεμβάσεις συντήρησης από μη Συντηρητές και άτομα που αντιποιοούνται το επάγγελμα και διεκδικούν τα επαγγελματικά δικαιώματα του Συντηρητή χωρίς το απαραίτητο εκπαιδευτικό και επιστημονικό υπόβαθρο.**

Με αφορμή:

- α) της από 14/12/2020 κοινοβουλευτικής ερώτησης του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κου Κούβελα Δημητρίου, *Αναγνώριση των εργασιακών δικαιωμάτων των πτυχιούχων των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών,*
- β) της από 30/03/2021 κοινοβουλευτικής ερώτησης της Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κας Ράπητ Ελένης, *Εξίσωση των δικαιωμάτων των πτυχιούχων του τμήματος Διαχείρισης εκκλησιαστικών κειμηλίων των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών με τους απόφοιτους του κλάδου Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης,*
- γ) της από 2/04/2021 κοινοβουλευτικής ερώτησης της Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κας Ευθυμίου Άννας, *Κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων Δ.Ε.Κ. των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών,*

θα θέλαμε να επιστήμάνουμε τα ακόλουθα:

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ

Το επάγγελμα του Συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων τέχνης αποτελεί διακριτό επάγγελμα, το οποίο στην Ελλάδα **ασκείται νόμιμα και αποκλειστικά μέσω βασικού τίτλου σπουδών συντήρησης** που διαθέτουν απόφοιτοι προερχόμενοι από:

- το τμήμα *Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης* του ΤΕΙ Αθήνας,
- την εισαγωγική κατεύθυνση *Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς και Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης* (όπως η πρώτη μετονομάστηκε) του Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων,
- το τμήμα *Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης* του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ),
- πανεπιστημιακές σχολές/τμήματα συντήρησης της αλλοδαπής αναγνωρισμένες από τον εκάστοτε αρμόδιο φορέα.

Τόσο το νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα όσο και οι αρμόδιοι εθνικοί (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού) και ευρωπαϊκοί φορείς (ECCO, ENCoRE) θέτουν τις πλέον αυστηρές προδιαγραφές για την αναγνώριση του επαγγέλματος του Συντηρητή, καθώς και την εκπαίδευση και την εκτέλεση του έργου της συντήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στην Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/11371/2000 (ΦΕΚ Β 382/24.3.2000), *Κώδικας Δεοντολογίας Επαγγέλματος Συντηρητή Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης*, περιλαμβάνονται τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του επαγγέλματος.

Επιπλέον, η ECCO (2011), στο κείμενο *Competences for Access to the Conservation-Restoration Profession*, οριοθετεί το πλαίσιο δεξιοτήτων για την αναγνώριση του επαγγελματία Συντηρητή, όπως αυτό προκύπτει από την εκπαιδευτική του σταδιοδρομία και την επαγγελματική του εμπειρία.

Οι ΤΕ Συντηρητές, απόφοιτοι του Τμήματος ΣΑΕΤ του ΤΕΙ Αθήνας, έχουν θεσπισμένα επαγγελματικά δικαιώματα από το 1989 [ΠΔ 386/1989, ΦΕΚ Α 169/16.6.1989, *Επαγγελματικά Δικαιώματα πτυχιούχων του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)*], και οι απόφοιτοι των Εισαγωγικών Κατευθύνσεων ΣΑΕΤ του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων έχουν τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα (Ν. 4485/2017, ΦΕΚ Α 114/04.08.2017, άρ. 75, παρ. 5). Προσόντα διορισμού ή πρόσληψης συντηρητών ΠΕ αλλοδαπής ορίζονται σύμφωνα με τον οργανισμό του ΥΠΠΟΑ 2018 (ΦΕΚ 7/Α/22.01.2018, άρ. 79, παρ. 8, και στα άρθρα 2 και 3 του προσοντολογίου του Δημοσίου (Π.Δ. 50/2001), ενώ λαμβάνουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος κατά το άρ. 9 παρ. 6 του Ν. 2557/1997 (ΦΕΚ Α 271/24.12.1997), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4152/2013 (ΦΕΚ Α 107/09.5.2013).

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ – ΣΑΦΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στο καταστατικό του ENCoRE, *Document on Practice in Conservation-Restoration Education* (2014), μεταξύ άλλων, καθορίζεται ότι ένα ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό ίδρυμα θα πρέπει να παρέχει **σπουδές Συντήρησης με πρόγραμμα σπουδών σε αναλογία θεωρητικών – εργαστηριακών μαθημάτων 1:1**. Επίσης, στο κείμενο αυτό περιγράφεται αναλυτικά το πλαίσιο που θεσπίζει την εκπαίδευση στη Συντήρηση και κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί ένα πανεπιστημιακό τμήμα να αναγνωριστεί ως τμήμα συντήρησης.

Στο Έγγραφο της Πάβια (1997), μεταξύ των όρων για τη διασφάλιση της ποιότητας του επαγγέλματος, αναφέρεται η ανάγκη για **αποφυνή πολλαπλασιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης που δεν πληρούν τα πρότυπα του επαγγέλματος**.

Από την ίδρυσή τους, **το Τμήμα ΣΑΕΤ του ΤΕΙ Αθήνας, η Εισαγωγική Κατεύθυνση ΣΑΕΤ του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, και το Τμήμα ΣΑΕΤ του ΠΑΔΑ** παρείχαν **σπουδές συντήρησης τετραετούς φοίτησης**, ανταποκρινόμενα πλήρως στις προδιαγραφές των ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών τμημάτων και σχολών συντήρησης, όπως ορίζονται και από τη συνθήκη της Μπολόνια (240 διδακτικές μονάδες -ECTS, πτυχία εκπαιδευτικής βαθμίδας 6 στη κατάταξη του European Qualification Framework -EQF). Επιπλέον, το Τμήμα ΣΑΕΤ του ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στο ENCoRE, το Ευρωπαϊκό δίκτυο για την εκπαίδευση στη συντήρηση, ως ελληνικό τμήμα με πρόγραμμα σπουδών που ακολουθεί τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Σήμερα, το Τμήμα ΣΑΕΤ του ΠΑΔΑ, εξακολουθεί να συμμετέχει στο ENCoRE ακολουθώντας τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές αναφορικά με την εκπαίδευση στη συντήρηση.

Ο επιστημονικός και επαγγελματικός κλάδος της διαχείρισης συλλογών πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και εκκλησιαστικών κειμηλίων είναι απολύτως διακριτός από τον κλάδο της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης.

Η συντήρηση αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, συμπεριλαμβανομένων των εκκλησιαστικών κειμηλίων, αποτελεί διεπιστημονικό γνωστικό πεδίο που αφορά στην εφαρμογή μέτρων και επεμβάσεων στα πολιτιστικά αγαθά (επεμβατική συντήρηση) και στο περιβάλλον τους (προληπτική συντήρηση), οι οποίες στοχεύουν στην επιβράδυνση της φθοράς και στην απόδοση της αρχικής τους μορφής και δομής, με σεβασμό στην ιστορική, καλλιτεχνική, αισθητική και λοιπές αξίες που φέρουν. Ο Συντηρητής έχει την ευθύνη για το στρατηγικό σχεδιασμό, τη διαγνωστική εξέταση, τον καθορισμό του σχεδίου δράσης και των προτάσεων επέμβασης, την προληπτική και επεμβατική συντήρηση, την τεκμηρίωση και καταγραφή της κατάστασης διατήρησης και των επεμβάσεων. **Οι σπουδές συντήρησης καλύπτουν πλήρως τη συντήρηση εκκλησιαστικών κειμηλίων, με εμβάθυνση σε εξειδικευμένα μαθήματα** π.χ. μελέτες περιπτώσεων, ιστορία τέχνης, τεχνολογία κατασκευής, παθολογία, φυσικοχημικές αναλύσεις και συντήρηση ανά υλικό αντικειμένων ή ομάδες υλικών.

Η διαχείριση συλλογών πολιτισμικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης των εκκλησιαστικών κειμηλίων, αποτελεί εξίσου διεπιστημονικό γνωστικό πεδίο, το οποίο αντιμετωπίζει το σύνολο των θεμάτων που σχετίζονται με το πολιτισμικό περιβάλλον: πρόσκτηση συλλογών, ψηφιοποίηση, καταγραφή, σύνδεση με το ιστορικό και πολιτισμικό πλαίσιο, εξασφάλιση ασφαλών συνθηκών φύλαξης κ.ά. **Σε αντίθεση με το Συντηρητή, ο ρόλος του Διαχειριστή συλλογών πολιτισμικής κληρονομιάς έχει χαρακτήρα οικονομικό, διοικητικό και διαχειριστικό, με στόχο τη φροντίδα, τεκμηρίωση και διαφύλαξη των συλλογών και των σχετιζόμενων πληροφοριών. ενώ**

μεριμνά για τη φυσική και πνευματική πρόσβαση σε αυτές. Υπογραμμίζεται ότι οι όροι φροντίδα και διαφύλαξη αφορούν στο μουσειακό/εκθεσιακό/αποθηκευτικό περιβάλλον των συλλογών και δεν πρέπει να συγχέονται με τη συντήρηση η οποία εστιάζει σε επεμβάσεις στην υλική υπόσταση των αντικειμένων και μνημείων.

Οι σπουδές διαχείρισης δεν καλύπτουν τις σε βάθος γνώσεις που απαιτούνται από έναν Συντηρητή και οι οποίες αποκτούνται μέσω εξειδικευμένων μαθημάτων παθολογίας, φυσικοχημικών αναλύσεων και συντήρησης αντικειμένων διαφόρων υλικών. Στα Προγράμματα ΔΕΚ των ΑΕΑ, **τα μαθήματα συντήρησης έχουν επικουρικό χαρακτήρα** και ηλαισιώνουν το γνωστικό αντικείμενο της διαχείρισης, στοχεύοντας στην απόκτηση **βασικών και όχι ειδικών γνώσεων.** Σκοπός τυχόν μαθημάτων συντήρησης είναι οι Διαχειριστές να αναγνωρίζουν τις ανάγκες των συλλογών τις οποίες διαχειρίζονται, ώστε να απευθύνονται εγκαίρως σε **επαγγελματίες Συντηρητές, οι οποίοι είναι οι μόνοι υπεύθυνοι για τη μελέτη, το σχεδιασμό και την εκτέλεση επεμβάσεων συντήρησης επί αυτών.** Αντιστοίχως, οι Συντηρητές διδάσκονται μαθήματα αρχαιολογίας, ιστορίας της τέχνης και μουσειολογίας για να μπορούν να συνεργάζονται αρμονικά με άλλους επαγγελματίες στο χώρο του πολιτισμού.

Επισημαίνεται δε, ότι πολλά τμήματα ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων περιλαμβάνουν στα προγράμματά τους μαθήματα συντήρησης (π.χ. τμήματα αρχαιολογίας), χωρίς αυτό να δίνει στους αποφοίτους τους το δικαίωμα να αποκαλούνται Συντηρητές ή/και να εκτελούν εργασίες συντήρησης. Αντιστοίχως, οι φοιτητές συντήρησης διδάσκονται μαθήματα ιστορίας τέχνης, αρχαιολογίας και χημείας καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, και με πάρα πολλές ώρες εργαστηριακών και θεωρητικών μαθημάτων, αλλά αυτό δεν τους καθιστά ιστορικούς τέχνης, αρχαιολόγους ή χημικούς, και οι απόφοιτοι σχολών και τμημάτων συντήρησης ουδέποτε διεκδίκησαν επαγγελματικά δικαιώματα ιστορικού τέχνης, αρχαιολόγου ή χημικού.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΚ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ

Οι σπουδαστές, απόφοιτοι και καθηγητές των προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ ισχυρίζονται ότι η περιγραφή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στον ιστότοπο του ΕΟΠΠΕΠ (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού) αποτελεί έρεισμα για τη διεκδίκηση επαγγελματικών δικαιωμάτων Συντηρητή. Η επιχειρηματολογία αυτή αναπαρήχθη στα ερωτήματα των βουλευτών κων Κούβελα και Ράπτη, οι οποίοι αναφέρουν ότι η καταγραφή των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων των προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ έγινε από «*το Υπουργείο Εργασίας μέσω του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π)*», «*αναγνωρίζοντας έτσι ρητώς ότι μπορούν να αναλαμβάνουν την ολοκληρωμένη μελέτη και συντήρηση αντικειμένων πολιτισμού*». Σχετικά με τα παραπάνω αναφέραμε ότι:

- Ο ΕΟΠΠΕΠ δεν ανήκει, ούτε άνηκε, στο Υπουργείο Εργασίας. Στη διοίκηση του ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνει μέρος ως τακτικό μέλος εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας. Ο ΕΟΠΠΕΠ εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- Η καταγραφή αφορά μόνο στο «*Πτυχίο Προγράμματος Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων. Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης*», δηλαδή μόνο στο πρόγραμμα ΔΕΚ της ΑΕΑ Θεσσαλονίκης, και όχι και της ΑΕΑ Αθήνας.

- Το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) του ΕΟΠΠΕΠ **εσφαλμένα, παρανόμως και δημιουργώντας σύγχυση** αναφέρει την ανάληψη ολοκληρωμένων μελετών και συντήρησης αντικειμένων, την οργάνωση και εφαρμογή διαδικασιών και πρακτικών συντήρησης, την οργάνωση εργαστηρίων συντήρησης κ.λπ., **αγνοώντας τη σχετική νομοθεσία. Τονίζουμε ότι το παραπάνω κείμενο έχει στην πραγματικότητα σταλεί από την ίδια την ΑΕΑ Θεσσαλονίκης στον ΕΟΠΠΕΠ, ο οποίος το ανάρτησε χωρίς να το ελέγξει ως προς την ορθότητα και νομιμότητά του.**
- Ο ΕΟΠΠΕΠ:
 - λειτουργεί ως φορέας παρουσίασης προγραμμάτων σπουδών,
 - δεν έχει ελεγκτικό ρόλο αναφορικά με την ορθότητα του περιεχομένου των κειμένων που καταθέτει το εκάστοτε εκπαιδευτικό ίδρυμα, σχολή, τμήμα ή πρόγραμμα, και
 - δεν είναι αρμόδιος για την αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Ως εκ τούτου, **ο ισχυρισμός ότι η ανάρτηση του κειμένου αυτού στον ΕΟΠΠΕΠ αποτελεί έρεισμα για τη διεκδίκηση επαγγελματικών δικαιωμάτων συντηρητή, δεν ευσταθεί σε καμία περίπτωση.**

Όσον αφορά στα ερωτήματα των βουλευτών κων Κούβελα, Ράπη και Ευθυμίου για ένταξη των αποφοίτων Προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ στον κλάδο ΠΕ Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, τη δυνατότητά τους να εργάζονται *«σύμφωνα με το ΠΔ 104/2014, και στη συντήρηση των πολιτιστικών αγαθών»*, *«να τους δοθεί η δυνατότητα λήψης της σχετικής άδειας ασκήσεων (sic) επαγγέλματος με ταυτόχρονο δικαίωμα εγγραφής στο αντίστοιχο μητρώο»* και να τους παραχωρηθεί άδεια *«ασκήσεως επαγγέλματος Συντηρητή Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, ώστε να επιτραπεί στους πτυχιούχους Δ.Ε.Κ. των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών η ανάληψη δημοσίων και ιδιωτικών έργων συντήρησης πολιτιστικών αγαθών (Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης)»*, αναφέρουμε ότι:

- Η ισχύουσα νομοθεσία για τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης Συντηρητών είναι το Π.Δ. 4/2018 (ΦΕΚ Α 7/22.01.2018), *Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού*, άρ. 79, παρ. 8, στο οποίο ορίζονται τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης Συντηρητών κατόχων τίτλου σπουδών ΠΕ της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής, και στην παρ. 9 τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης συντηρητών κατόχων τίτλου σπουδών ΤΕ της ημεδαπής ή ισότιμου και αντίστοιχου της αλλοδαπής.
- Στον Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ Α 153/28.6.2002), *Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς*, άρ. 40-43, περιγράφονται οι προϋποθέσεις και ορίζονται τα πρόσωπα που μπορούν να διενεργούν επεμβάσεις συντήρησης σε κινητά και ακίνητα μνημεία. Ο νομοθέτης προβλέπει διατάξεις για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και δείχνει για το σκοπό αυτό ιδιαίτερη μέριμνα (άρ. 40 & 43) στις επεμβάσεις συντήρησης οι οποίες προβλέπεται να διενεργούνται μόνο από την Υπηρεσία (σ.σ. Υπουργείο Πολιτισμού) ή από Συντηρητές που κατέχουν την άδεια του Ν. 2557/1997 (όπως αντικαταστάθηκε από την υποπαράγραφο Ε7 του Ν. 4152/2013) για τη μελέτη, ανάληψη και επίβλεψη έργου συντήρησης και λειτουργίας εργαστηρίου συντήρησης, για τη λήψη της οποίας **απαιτείται βασικός τίτλος σπουδών από σχολή ή τμήμα συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης** της ανώτατης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

- Στον Ν. 3432/2006 (ΦΕΚ Α 14/3.2.2006), *Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης*, στο άρ. 2 αναγράφεται ρητώς ότι **σκοπός της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι ΑΕΑ (άρ. 1), «είναι η ανάδειξη και κατάρτιση Κληρικών και Λαϊκών Στελεχών της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, υψηλού μορφωτικού επιπέδου και χριστιανικού ήθους»**. Στο άρ. 3, ως αποστολή των ΑΕΑ περιγράφονται τα εξής:
- α) να καταστήσουν τους φοιτητές τους κοινωνούς των αξιών της Ορθόδοξης Πίστεως και του Χριστιανισμού,
- β) να παράσχουν στους φοιτητές τους την κατάλληλη αγωγή και τις αναγκαίες γνώσεις, μέσω θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, σε ανώτατο μορφωτικό και πνευματικό επίπεδο,
- γ) **να προβάλλουν και να αξιοποιούν** τις ιστορικές πηγές της Ορθόδοξης Πίστεως και Παράδοσης, τα μνημεία και **τα κειμήλια της Ορθοδοξίας** και γενικά τους θησαυρούς της πνευματικής δημιουργίας και πολιτιστικής κληρονομιάς της Εκκλησίας της Ελλάδος και της απανταχού Ορθοδοξίας, με σκοπό να υπηρετήσουν την Ορθόδοξη Εκκλησία,
- δ) να αναπτύξουν στους φοιτητές τους πνεύμα ενότητας, αγάπης, συνεργασίας, το οποίο αυτοί με τη σειρά τους θα μεταλαμπαδεύσουν στους πιστούς της Ορθοδοξίας και σε κάθε άτομο στον κοινωνικό περίγυρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, με βασικό στόχο την ειρηνική και αρμονική συμβίωση τόσο σε εθνικό όσο και οικουμενικό επίπεδο.

Η περιγραφή της αποστολής των ΔΕΚ των ΑΕΑ είναι σαφώς διαφορετική από την αποστολή των τμημάτων και σχολών συντήρησης. Για παράδειγμα, και **σε αντίθεση με τα παραπάνω**, στο Π.Δ. 23 (ΦΕΚ 44/29.3.2009), με το οποίο ιδρύθηκε το Τμήμα Προστασίας και Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς (ΠΣΠΚ) του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, και μετέπειτα Εισαγωγική Κατεύθυνση Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης (ΣΑΕΤ), στο άρ. 2, παρ. 16, αναγράφεται ρητώς ότι αποστολή του «είναι η δημιουργία υπόβαθρου επιστημονικής μεθοδολογίας, [...] απόκτηση θεωρητικών γνώσεων για τα υλικά και τις τεχνικές, [...] ανάπτυξη της ευαισθησίας και της επιδεξιότητας των χεριών [...] ανάπτυξη της ικανότητας να επιλύονται προβλήματα προστασίας και συντήρησης, ύστερα από συστηματική προσέγγιση του αντικείμενου με βάση την ακριβή έρευνα-μελέτη και κριτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Οι πτυχιούχοι [...] αποκτούν την κατάλληλη επιστημονική, καλλιτεχνική και τεχνολογική παιδεία, η οποία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών και της σύγχρονης τεχνολογίας, ώστε να μπορούν να απασχοληθούν, είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, καλλιτέχνες και τεχνολόγους στην υλοποίηση ενεργειών που αποφασίστηκαν, μετά από αυτοψία και προηγηθείσα μελέτη, τεκμηρίωση και σχεδιασμό αντιμετώπισης προβλημάτων, σχετικών με το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς τους», ενώ το πρόγραμμα σπουδών «περιλαμβάνει μαθήματα [...] τα οποία αποτελούν τη βάση του επιστημονικού χώρου της Προστασίας και Συντήρησης της Πολιτισμικής Κληρονομιάς και [...] που συνιστούν τη φύση και τον προορισμό του Τμήματος. Το τελευταίο εξάμηνο περιλαμβάνει την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας κατά τη διάρκεια του οποίου μπορεί να πραγματοποιηθεί και η Πρακτική Άσκηση στο επάγγελμα. Τόσο η έγκριση της Πτυχιακής Εργασίας όσο και η περάτωση της Πρακτικής Άσκησης στο επάγγελμα είναι υποχρεωτικές για τη λήψη πτυχίου από το σπουδαστή. Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας αποβλέπει στην εμβάθυνση των γνώσεων του τελειόφοιτου του Τμήματος σε θέματα της ειδικότητας. Η Πρακτική Άσκηση στο επάγγελμα είναι καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη και πραγματοποιείται σε υπηρεσίες και άλλους συνεργαζόμενους φορείς, που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.» **Σημειώνεται ότι στα προγράμματα σπουδών των**

ΔΕΚ των ΑΕΑ δεν προβλέπεται πρακτική άσκηση, δεν υπάρχει βιβλίο πρακτικής άσκησης επάνω στη συντήρηση, ενώ ο νόμος ίδρυσης των ΔΕΚ δεν αναγράφει πουθενά τον όρο συντήρηση.

Βάσει των ανωτέρω καθίσταται άμεσα κατανοητό ότι **σύμφωνα με το νόμο ίδρυσης των ΑΕΑ, οι απόφοιτοι των προγραμμάτων ΔΕΚ προορίζονται εξ αρχής να επιτελέσουν εντελώς διαφορετικό ρόλο από αυτόν του Συντηρητή.**

- Στο Πρόγραμμα ΔΕΚ της ΑΕΑ Θεσσαλονίκης οι ώρες διδασκαλίας που αφορούν στη συντήρηση είναι κατά μέγιστο **29**, έναντι **40** ωρών που παρέχονται από τις ειδικότητες του ΔΕ Τεχνικού συντήρησης έργων τέχνης και αρχαιοτήτων ή ΔΕ Τεχνικού συντήρησης ζωγραφικών έργων των ΙΕΚ και **77** ωρών διδασκαλίας που παρέχονται από το Τμήμα ΣΑΕΤ του ΠΑΔΑ. Επομένως, η κατάρτιση που λαμβάνουν οι απόφοιτοι προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ στη συντήρηση αντικειμένων είναι σαφώς κατώτερη από αυτή της εκπαίδευσης επιπέδου EQF 5 (ΙΕΚ). Ως εκ τούτου, **οι απόφοιτοι ΔΕΚ δεν πληρούν σε καμία περίπτωση τις ελάχιστες προϋποθέσεις:**
 - ούτε για την ένταξη στον Κλάδο των ΠΕ Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης,
 - ούτε για τη δυνατότητα λήψης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος του Συντηρητή,
 - ούτε καν για εκτέλεση εργασιών συντήρησης σε υλικά πολιτιστικά αγαθά (δυνατότητα που δίνεται στους ΔΕ Τεχνικούς συντήρησης οι οποίοι στο πλαίσιο της κατάρτισής τους παρακολούθησαν 40 ώρες μαθημάτων συντήρησης, ήτοι σχεδόν τις διπλάσιες σε σχέση με τα προγράμματα ΔΕΚ).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι πτυχιούχοι Προγραμμάτων Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων (ΔΕΚ) των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (ΑΕΑ) **δεν μπορούν να ενταχθούν στον κλάδο ΠΕ Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης.**
- Οι πτυχιούχοι Προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ **δεν γίνεται να έχουν δυνατότητα λήψης της σχετικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος με ταυτόχρονο δικαίωμα εγγραφής στο αντίστοιχο μητρώο συντηρητών που τηρείται στη ΔΣΑΝΜ (Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων).**
- Οι πτυχιούχοι Προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ **δεν μπορούν να έχουν το δικαίωμα εκτέλεσης εργασιών συντήρησης σε υλικά πολιτιστικά αγαθά.**
- Σε πτυχιούχους προγραμμάτων ΔΕΚ θα μπορούσαν ενδεχομένως να αποδοθούν επαγγελματικά δικαιώματα διαχειριστή συλλογών, **αλλά σε καμία περίπτωση** τα επαγγελματικά δικαιώματα δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη σύνταξη μελέτης, ανάλυσης και συντήρησης αντικειμένων, ούτε τη συμμετοχή τους σε προκηρύξεις μόνιμου ή εποχιακού προσωπικού για τη συντήρηση.
- **Ο μόνος τρόπος για να μπορέσουν οι πτυχιούχοι των Προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ να γίνουν ΠΕ Συντηρητές είναι να παρακολουθήσουν σπουδές συντήρησης σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που προσφέρει βασικό τίτλο σπουδών στη συντήρηση.** Οι πτυχιούχοι των Προγραμμάτων ΔΕΚ των ΑΕΑ μπορούν μόνο

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

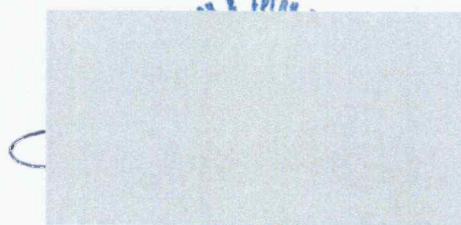
μέσω της λήψης πτυχίου συντήρησης να εργάζονται ως Συντηρητές, αλλά σε καμία περίπτωση μόνο λόγω του πτυχίου ΔΕΚ.

Ακολουθεί Πίνακας Αποδεκτών

**Με εκτίμηση,
Εκ μέρους του ΔΣ**

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Ζωή Σακκή

Ευαγγελία Κυριαζή